

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi • digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

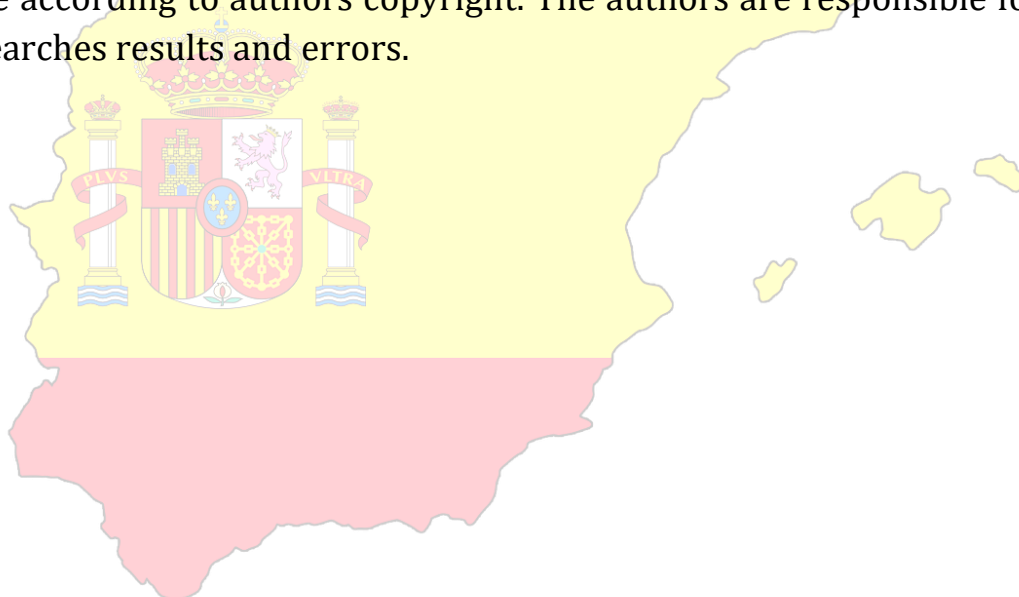

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2025, Issue 4.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

DARSDAN TASHQARI FAOLIYAT ORQALI TALABALARDA KASBIY MOTIVATSIYANI SHAKLLANTIRISHNING SAMARALI YO'LLARI

Maxmudova Feruzaxon Abduraxmon qizi

Oliy toifali ingliz tili o'qituvchisi

feruzochka1998@gmail.com

+998914791410

Annotatsiya: Mazkur maqolada talabalarning kasbiy motivatsiyasini shakllantirishda darsdan tashqari faoliyatning psixologik va pedagogik jihatlari tahlil qilingan. Kasbiy motivatsiya ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda, shuningdek, talabalarning shaxsiy o'sishi va kasbiy tayyorgarligida muhim omil sifatida qaraladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, darsdan tashqari faoliyatlar (seminarlar, treninglar, kasbiy uchrashuvlar, amaliy mashg'ulotlar va ijtimoiy loyihalar) talabalarning kasbiy o'sishini jadallashtiradi, ularning ichki motivatsiyasini mustahkamlaydi va kasbga ijobiy munosabatni shakllantiradi.

Abstract: This article analyzes the psychological and pedagogical aspects of developing students' professional motivation through extracurricular activities. Professional motivation is considered an important factor in enhancing the effectiveness of the educational process, as well as in students' personal growth and professional preparation. The results of the study show that extracurricular activities (such as seminars, trainings, professional meetings, practical sessions, and social projects) accelerate students' professional development, strengthen their intrinsic motivation, and foster a positive attitude toward their future profession.

Аннотация: В данной статье проанализированы психологические и педагогические аспекты формирования профессиональной мотивации студентов во внеучебной деятельности. Профессиональная мотивация рассматривается как важный фактор повышения эффективности образовательного процесса, а также личностного роста и профессиональной подготовки студентов. Результаты исследования показывают, что внеучебные формы работы (семинары, тренинги, профессиональные встречи, практические занятия и социальные проекты) способствуют ускорению профессионального развития студентов, укрепляют их внутреннюю мотивацию и формируют положительное отношение к выбранной профессии.

Kalit so'zlar: kasbiy motivatsiya, darsdan tashqari faoliyat, psixologik omillar, pedagogik jarayon, motivatsion rivojlanish, talabalar, ta'lim samaradorligi.

Keywords: professional motivation, extracurricular activities, psychological factors, pedagogical process, motivational development, students, educational effectiveness.

Ключевые слова: профессиональная мотивация, внеучебная деятельность, психологические факторы, педагогический процесс, мотивационное развитие, студенты, эффективность обучения.

Kirish

O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlar zamonaviy mutaxassislarni tayyorlash, ularning kasbiy malakasi va psixologik tayyorgarligini oshirishga qaratilgan. Talabalarda kasbiy motivatsiyani shakllantirish ularning o'quv jarayoniga faol jalb etilishi, shaxsiy mas'uliyat hissining ortishi va o'z kasbiga sadoqat bilan yondashishida asosiy omil hisoblanadi. Kasbiy motivatsiyaning kuchayishi talabaning o'z ustida ishlashga, yangi bilimlarni o'zlashtirishga va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga undaydi. Shu sababli, oliy ta'lim tizimida darsdan tashqari faoliyatni psixologik nuqtai nazardan to'g'ri tashkil etish katta ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot metodlari

Tadqiqot jarayonida kuzatish, suhbat, anketa va psixologik test metodlaridan foydalanildi. Ishtirokchilar sifatida Andijon davlat pedagogika institutining turli yo'nalishlarida tahsil olayotgan talabalar tanlab olindi. Tajriba-sinov ishlari davomida talabalarining darsdan tashqari mashg'ulotlarda ishtirok etish faolligi, kasbiy motivatsiyaning darajasi va o'zgarish dinamikasi o'rganildi. Shuningdek, motivatsiyani oshirishga qaratilgan treninglar va kasbiy muloqotlar tashkil etildi. Olingan ma'lumotlar statistik tahlil asosida qayta ishlanib, psixologik kuzatuv natijalari bilan solishtirildi.

Natijalar

Tajriba-sinov jarayonida aniqlanishicha, darsdan tashqari faoliyatlarda faol ishtirok etgan talabalarining kasbiy motivatsiya ko'rsatkichi sezilarli darajada oshgan. Ichki motivatsiya darajasi ko'tarilgan, faqatgina tashqi motivatsiyaga tayanish esa kamaygan. Talabalarda kasbiy o'ziga ishonch, ijtimoiy faollik, kommunikativ ko'nikmalar va jamoaviy ishlash qobiliyati rivojlangan. O'tkazilgan suhbatlar natijasida talabalar o'z kasbiga nisbatan qiziqish va mas'uliyat hissining oshganini bildirganlar. Bu esa darsdan tashqari faoliyatlar nafaqat bilimni mustahkamlash, balki psixologik barqarorlikni oshirishda ham muhim o'rin tutishini ko'rsatdi.

Muhokama

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, kasbiy motivatsiya talabaning o'qish jarayoniga bo'lgan munosabatini, shaxsiy faolligini va kasbiy o'sishga intilishini belgilovchi psixologik mexanizmdir. Darsdan tashqari faoliyat orqali talabalarda o'z kasbini qadrlash, kasbiy o'zini anglash va o'z ustida ishlashga

intilish kuchayadi. A. Maslou, A. Leontev va D. Makklelland kabi olimlar tomonidan ilgari surilgan motivatsiya nazariyalariga ko'ra, inson o'z ehtiyojlarini anglab, ularni ijobiy maqsadlarga yo'naltirganda haqiqiy kasbiy yetuklikka erishadi. Shuningdek, O'zbekiston olimlari M.G. Davletshin, E.G'. G'oziyev va F.I. Haydarov fikrlariga ko'ra, shaxsning kasbiy shakllanishida ijtimoiy-psixologik muhit, o'qituvchining yondashuvi va rag'batlantirish tizimi muhim ahamiyat kasb etadi. Demak, ta'lim jarayonida darsdan tashqari tadbirlarni rejalashtirilgan holda, motivatsion yondashuvlar bilan boyitish zarur.

Xulosa

1. Darsdan tashqari faoliyat talabalarda kasbiy motivatsiyani shakllantirishning eng samarali psixologik va pedagogik vositasidir.
2. Ichki motivatsiyani kuchaytiruvchi metodlar — amaliy seminarlar, kasbiy treninglar, ijodiy uchrashuvlar va jamoaviy loyihalar — samarali natijalar beradi.
3. Kasbiy motivatsiya kuchaygan talabalar o'z-o'zini rivojlantirishga, ijtimoiy faollikka va ijodiy fikrlashga moyil bo'ladi.
4. Oliy ta'limda darsdan tashqari faoliyatni psixologik asosda tashkil etish yosh mutaxassislarining raqobatbardoshligini oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. F. R. Abduraxmonov, Z. E. Abduraxmonova Kasb psixologiyasi. Toshkent-2018.
2. Bandura A. Social Learning Theory. – Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1977.
3. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность. – Москва: Политиздат, 2008.
4. Maslow A. H. A theory of human motivation // Psychological Review. – 1943. – Vol. 50, № 4.